

Innkalling til møte Interkommunalt politisk råd for Nord-Østerdal.

Onsdag 1. oktober 2025 kl. 09.00 til 15.00, formannskapssalen Tolga kommune

Saksliste 03.09.2025

- Sak 58/25: Godkjenning av innkalling og sakliste
- Sak 59/25: Godkjenning av protokoll fra møte 03.09.25
- Sak 60/25: 2. Tertial 2025
- Sak 61/25: Revidert budsjett 2025
- Sak 62/25: Regionalt arbeidskraftløft
- Sak 63/25: Emigration Expo
- Sak 64/25: Likestilt arbeidsliv
- Sak 65/25: Veterinærberedskap i Nord-Østerdal
- Sak 66/25: Gjensidig informasjonsutveksling fra fylkeskommunen
- Sak 67/25: Diverse orienteringer
- Sak 68/25: Eventuelt

Sak 58/2025: Godkjenning av innkalling og sakliste

Forslag til vedtak:

Innkalling og sakliste godkjennes.

Sak 59/2025: Godkjenning av protokoll fra møte 03.09.25

Forslag til vedtak:

Protokoll fra møte 03.09.25 godkjennes.

Sak 60/2025: 2. Tertial 2025

Saksopplysninger:

Tertialrapporten for 2. tertial skal så langt det lar seg gjøre gi en best mulig beskrivelse og en vurdering av den økonomiske situasjonen i IPRNØ pr utgangen av august 2025.

Informasjon ved regnskapskonsulent Emma Lillehov Martinsen og controller Therese Steinsrud Nilsen

Tertialrapport ligger vedlagt.

Innstilling:

Tertialrapport 2 vedtas.

Sak 61/2025: Revidert budsjett 2025

Saksopplysninger:

Revidert budsjett presenterer endringer i det opprinnelige budsjettet og foreslår nye justeringer for inneværende budsjettår, som en reaksjon på endringer i den økonomiske situasjonen.

Informasjon ved regnskapskonsulent Emma Lillehov Martinsen og controller Therese Steinsrud Nilsen

Forslag til budsjettjustering ligger vedlagt.

Innstilling:

1. Informasjon tas til orientering.
2. Forslag til revidert budsjett vedtas

Sak 62/2025: Regionalt arbeidskraftløft

Saksopplysninger:

NHO og NAV har et gjensidig samarbeid gjennom Arbeidskraftløftet. Målet er å øke inkludering, redusere sykefraværet og få våre seniorer til å stå lengre i jobb.

Samarbeid er løsningen for å nå målene og alle kommuner i Innlandet er avhengige av dette.

NHO og NAV ønsker å presentere Arbeidskraftløftet og de momentene som ligger i samarbeidet.

Presentasjon av Stein Edgar Engebråten i NAV og Jon Kristiansen i NHO.

Innstilling:

Informasjon tas til orientering.

BENSTREKK OG KAFFEPAUSE

Sak 63/2025: Emigration Expo

Saksopplysninger:

For å tiltrekke seg nødvendig arbeidskraft må det jobbes langs flere akser og satses på flere fronter. En av disse satsingene kan være deltakelse på Nord-Europas største emigrasjonsmesse, «Emigration Expo» i Houten i Nederland. Flere norske kommuner, fylker og arbeidsgivere har deltatt, noen i årevis, med gode resultater. Norge konkurrerer med Sverige om å være det mest attraktive landet for arbeidsmigrasjon på denne messen, blant land som Danmark, Finland, Canada og New Zealand.

De besøkende (ca. 14.000 i mars 2025) er jobbskiftere med god kompetanse. Familier og par dominerer, og det de ønsker seg er bedre balanse mellom jobb og fritid, samt bedre plass og oppvekstvilkår. Innlandet har et ønske om å bygge seg opp som en solid og attraktiv «merkevare» på denne messen i årene som kommer. Vi rangerer som nr. 3 på listen over attraktive regioner, etter Agder/ Rogaland («Southwest Norway») og Telemark/ Vestfold.

Nav EURES Innlandet vil delta for 3. år på rad på den kommende messen i mars 2026, og samarbeider nå med Fylkeskommunen og flere næringsforeninger for å planlegge dette for best mulige synergier for Innlandet. NHO Innlandet og T10 er også koblet på.

Saksvurdering:

Nav EURES Innlandet deltar for 3. gang i mars 2026. De har så langt prøvd seg litt frem, med både en felles «Innlandsstand» og en modell hvor deltakende bedrifter hadde egne stands. I mars 2026 ønsker Nav EURES Innlandet en felles Innlandsstand for aktørene som deltar (næringsforeninger, regioner og EURES, o.l.), men at deltakende bedrifter har sin egen. Det er også mulig med en regions-stand hvor alle deltakere (offentlige og private) kan delta under samme paraply.

Deltakelse på «Emigration Expo» er ingen "quick-fix" for Norgeslystne nederlendere som kommer løpende. Dette er gjerne høykompetente jobbskiftere, som bruker god tid for å bestemme seg, og god tid på prosessen og flyttingen. Nav EURES Innlandet ser fra andre fylker (som har deltatt på flere arrangementer) at deltakelse er en investering over flere år. De regionene/ kommunene som lykkes best, er de som også har et «mottaksapparat» i en eller annen form for sine arbeidsinnvandrere/ familien som kommer. I Agder f.eks. kaller de det for «Welcome Hub Agder».

Innlandet rangerer på 3. plass i attraktivitet av de norske fylkene. Det emigrantene er ute etter, er plass, frisk luft, nærhet til natur, og landlige omgivelser. Mange er interesserte i ekstremsport-aktiviteter. Noen vil gjerne ha småbruk. Og først og fremst: Bedre balanse mellom jobbliv og fritid og gode oppvekstvilkår for barn samt tid til familie.

Nav EURES Innlandet holder nå på med å lage en reportasje om en av bedriftene som har deltatt, og som har rekruttert to stykker. Den ene av de to ansatte mener bedriften er et «scoop» i en bransje som sliter med å skaffe nok faglært arbeidskraft, og han har kommet med kone og fire barn. Kjøpt seg et stort småbruk. Den andre har fått jobb som «voksenlærling» og kommet med samboer, som også har fått seg jobb. De har bosatt seg i en grend.

Presentasjon ved Ragnhild Synstad i Nav EURES Innlandet.

Innstilling:

1. Informasjon tas til orientering.
2. IPRNØ planlegger for deltakelse i mars 2026.

Sak 64/2025: Likestilt arbeidsliv

Kortversjon av saken:

Hovedmål: *«Innlandet skal være et inkluderende samfunn for alle»*

Satsingen på dette i Innlandet fylkeskommune er knyttet til rekruttering av offentlige og private i Innlandssamfunnet.

For å møte utfordringene med stadig flere eldre og færre yngre, mange som står utenfor arbeidslivet og mange som jobber deltid, høyt sykefravær, relativt lavt utdanningsnivå, samt mangel på arbeidskraft – så må vi jobbe både mer systematisk og målrettet med likestilling, integrering og mangfold og mer målrettet jobbing for å rekruttere, beholde og utvikle kompetansen til arbeidstakere.

Presentasjon ved Randi Sletnes i Innlandet fylkeskommune.

Innstilling:

Informasjon tas til orientering.

LUNSI

Sak 65/2025: Veterinærberedskap i Nord-Østerdal

Kortversjon av saken:

Et stadig dårligere næringsgrunnlag for veterinærer som kjører produksjonsdyrpraksis har medført at enkelte kommuner har innført kommunale driftstilskudd eller andre tilskudd- /støtteordninger for å sikre en god veterinærdekning også på dagtid. Dagens gjeldende veterinærordning er ikke attraktiv nok til å dekke opp dette, og kommuner kan stå uten veterinærvaktordning hvis de ikke er med å finansiere. Staten bidrar ikke nok for å sikre dyrevelferden i hele landet.

Alvdal og Folldal kommunestyre gjorde høsten 2024 forbindelse med sak knyttet til driftstøtte til veterinærer gjort politiske vedtak om å jobbe for å legge økt politisk press på myndighetene slik at stimuleringsstilskuddet og statlig tilskudd til veterinærvakt økes, samt søke kontakt med Kommunenes sentralforbund (KS) for å påvirke til at veterinærenes økonomiske rammebetingelser i større grad blir gjenstand for sentrale forhandlinger og ikke lokale forhandlinger i hver enkelt kommune

Saksopplysninger:

Flere av kommunene i Nord-Østerdalen har i dag egne avtaler med veterinærene knyttet til økonomiske rammer i tillegg til statelig vakttilskudd. Dette kan være driftstilskudd, ekstravakter ved vakanse i forbindelse med sykemelding og barns sykdom, doble vakttillegg i forbindelse med lammingsperioden om våren mm knyttet til de veterinærene som har vaktavtaler med kommunene. Dette vurderes som nødvendig for å sikre dyrevelferden og en velfungerende vaktordning for veterinærene, gårdbrukere og smådyreiere i kommunene.

Veterinærtilbudet er i endring, og dette har medført til økt kommunal pengebruk for å opprettholde veterinærdekningen i kommunene og vil sannsynlig fortsette framover. Både forbedra genetikk hos husdyra, husdyrbønder med stadig høyere kompetanse og målsettinger om mindre bruk av antibiotika og andre medisiner, gir færre veterinærbehandlinger på produksjonsdyr. Alt dette vil gi færre veterinæroppdrag på sykdomsbehandling, mens behovet for beredskap i forhold til akutte situasjoner fortsatt er uendret. Videre har det vært behov for en modernisering av vaktavtaler med en klarere definisjon på omfang av vaktforpliktelser, når vakanser oppstår.

Kort historikk - veterinærvakt

Kommunene har ansvaret for veterinærdekningen på kveld, natt, helger og helligdager og mottar årlig statelig tilskudd til dekning av vaktgodtgjørelse i det enkelte vakt-distrikt. Det må kjøres anbudsrunder med jevne mellomrom for å opprette avtaler med veterinærene. En stabil veterinærdekning i kommunene gjennom flere år har medført at de statelige tilskuddsmidlene fram til nå har dekket kostnadene til kommunenes vaktordning.

Som kjent er det over hele landet en stor mangel på veterinærer, og spesielt veterinærvaktordningene ute i distriktene er rammet av dette. Dette skyldes flere faktorer, og har

medført en uholdbar arbeidssituasjon for mange veterinærer og utfordringer for kommunene. Det har blitt stadig vanskeligere for kommunene å besette ledige vaktstillinger. Vår region er ikke noe unntak, og det har over lengre tid vært store utfordringer knytta til å skaffe nye veterinærer inn i vaktordningene, og noen vaktdistrikt har vært «hardere rammet» enn andre.

Bidraget fra staten har ikke klart å stimulere til god veterinærdekning gjennom sitt bidrag til veterinærordningen, noe som fører til at ikke alle kommuner er like attraktive for veterinærer å delta i vaktordning. Det skaper konkurranse mellom kommune om veterinærer for å sikre at gårdbrukerne i sine kommuner får hjelp hvis dyrene er syke og da bidra til at dyrevelferden sikres. I verste fall kan kommuner stå uten veterinærer på vakt.

Veterinærdekning på dagtid:

På hverdager 08—16 er det vanlige at veterinærdekningen er overlatt til det frie marked, med veterinærforetak som tilbyr tjenester. Kommunene har etter loven om dyrehelsepersonell et ansvar for «å sørge for tilfredsstillende veterinærdekning». Det vil si at i prinsippet ansvaret for veterinærdekningen også på dagtid. Kommunene har ingen kommunalt ansatte veterinærer, og det er privatpraktiserende veterinærer med enkeltpersonforetak som driver dagpraksis på produksjonsdyr i kommunen. Et stadig dårligere næringsgrunnlag på dagtid har medført at flere av veterinærene på dagtid også kjører praksis i andre kommuner og i tillegg jobber på smådyr kontorer.

Det eksisterer et statlig stimuleringsstilskudd som administreres av Statsforvalteren, og disse tilskuddsmidlene har som formål å støtte opp om veterinærdekningen på dagtid for å sikre næringsgrunnlaget for veterinærene. Stimuleringsstilskuddet tildeles de kommunene som har forholdsvis få aktive husdyrbruk og et svakt næringsgrunnlag, og kommunene må søke årlig om slikt stimuleringsstilskudd. Tynset kommune sorterer imidlertid under kommuner med “et godt næringsgrunnlag” for veterinærene, og det blir derfor ikke brukt ressurser på å søke om tilskudd. Et unntak var i året 2022, og da fikk kommunen avslag på søknaden. Den økonomiske størrelsen på denne statelige tilskuddsordningen er for øvrig altfor liten i forhold til omsøkte behov, jf. Årlig informasjon fra Statsforvalteren. Til orientering søker Alvdal kommune årlig om tilskudd, og fikk tildelt kr 50 000 i 2025, og hadde da ikke fått tildelt stimuleringsstilskudd siden 2019 (da var tilskuddspotten noe høyere). Denne ordningen er ikke løsningen for å sikre veterinærer på vakt slik som den er i dag.

Et stadig dårligere næringsgrunnlag for veterinærer som kjører produksjonsdyrpraksis har medført at enkelte kommuner har innført kommunale driftstilskudd eller andre tilskudd- /støtteordninger for å sikre en god veterinærdekning også på dagtid. I vårt område gjelder det Alvdal, Folldal, Tynset og Rendalen kommuner.

I Alvdal og Folldal sine kommunestyre ble det vedtatt høsten 2024 i forbindelse med forhandlinger med veterinærene om økonomiske betingelser;

5. Alvdal og Folldal kommuner ved politisk ledelse, ønsker å legge økt politisk press på myndighetene slik at stimuleringsstilskuddet og statlig tilskudd til veterinærvakt økes

6. Alvdal og Folldal kommuner skal innen 1.mai 2025, søke kontakt med Kommunenes sentralforbund (KS) for å påvirke til at veterinærenes økonomiske rammebetingelser i større grad blir gjenstand for sentrale forhandlinger og ikke lokale forhandlinger i hver enkelt kommune.

Saksvurdering:

Det er i dag over hele landet mangel på veterinærer. Det utdannes mange veterinærer årlig, både i Norge og i utlandet, men de siste årene har det vært utfordrende å skaffe nok veterinærer, spesielt når det gjelder å bemanne veterinærvakt-ordningene ute i distriktene. Landbruks- og Matdepartementet satte, med bakgrunn i de store utfordringene knytta til veterinærdekninga generelt, ned et utvalg som la fram en rapport med forslag til tiltak for å bedre situasjonen i mars/april 2023. I rapporten kom det fram mange ulike tiltak, både statelig og kommunale. Slike tiltak medfører uansett ekstra kostnader for kommunene.

Veterinærforeningen har kommet med klare råd og anbefalinger til sine medlemmer om hva de bør kreve av kommunene mht. økonomiske kompensasjoner for å avhjelpe den vanskelige situasjonen ute i kommunene, noe veterinærene nå støtter seg til. Utfordringene knytta til kommunenes ansvar for veterinærdekning har ført til en mer eller mindre økonomisk konkurransesituasjon kommunene imellom for å klare å opprettholde en ansvarlig veterinærdekning, både på dagtid, men spesielt på kveld, natt og i helger og høytider. Dette er på sikt ingen god løsning, verken for kommunene, veterinærene, dyreeierne eller dyrevelferden.

Veterinærene driver private enkeltpersonforetak, og er ikke kommunalt ansatte. Når de har etablert et privat foretak er det ikke riktig at kommunen skal ha ansvaret for at veterinærene skal holde sine foretak åpne/svare på henvendelser fra kunder i en periode på åtte timer pr hverdag. Det er imidlertid viktig å ta inn over seg at næringsgrunnlaget for veterinærene også i vår landbrukskommuner er sviktende. Næringsgrunnlaget på dagtid er for lite. Antall husdyrbruk blir færre, enhetene blir større, husdyra blir friskere, og terskelen for å ringe veterinær har blitt høyere, blant annet grunnet dårligere økonomi hos bøndene. Oppdragene er ikke mange nok til å gi en brukbar inntekt for de veterinærene som har avtale om vaktordning når det er 5-delt veterinærvakt. Det gjør at mange av kommunedirektørene vurderer det også som riktig at kommunen innfører et driftstilskudd for å sikre den kommunale veterinærdekninga også på dagtid.

Kommunedirektørene ser at det vil være sannsynlig at en situasjon med manglende attraktive ordninger vil kunne føre til redusert veterinærdekning og totalt sett dyrere løsning for kommunen med å sikre tilstrekkelig veterinærvakt. Derfor har flere av kommunene gått inn med ekstra midler for å sikre en stabil veterinærdekning, og unngå en alvorlig situasjon for husdyrprodusentene våre dersom vaktberedskapen ikke er på plass. Det tyder på at dagens vaktordning med tilskudd fra Staten til kommunene ikke er god nok, og at kommunene er de som må bidra for å sikre dyrevelferden, noe som i utgangspunktet skal være staten sitt ansvar.

Den statlige ordningen om vaktgodtgjørelse er ikke attraktiv nok for veterinærene slik som den er dag. Ekstra bevilgninger fra kommunene er nødvendig for å få vaktavtaler på plass. Dette gjør at det igjen kan bli konkurranser kommunene imellom om å være attraktive nok for å sikre veterinærer til vaktordningen. Det vil derfor være sentralt fra kommunene sine å jobbe for å få staten til å ta mere ansvar for å sikre dyrevelferden i hele landet gjennom å øke godtgjøring for vaktordningen fra staten sin side slik at den ordinære ordningen er attraktiv nok til å hindre konkurransen.

Kommunens økonomiske situasjon vil påvirke evnen til å opprettholde veterinærdekningen i kommunene, hvis det ikke skjer noen økninger knyttet til stimuleringstilskudd og det statelige tilskuddet til veterinærvakt

Innstilling:

1. IPRNØ gir skriftlig innspill til landbruks og matdepartementet der det bes om styrket statlig ordning for å sikre nødvendig veterinærtjeneste med vaktordning i kommuner med husdyrproduksjon.
2. IPRNØ jobber aktivt med Innlandets representanter på stortinget for å sette trykk på temaet.

Sak 66/2025: Gjensidig informasjonsutveksling fra fylkeskommunen

Presentasjon ved Innlandet fylkeskommune.

Forslag til vedtak:

Informasjon tas til orientering.

Sak 67/2025: Diverse orienteringer

- Ungt entreprenørskap og Røros kommune
- Forslag møtekalender 2026
- Status planlegging Nord-Østerdalstinget

Sak 68/2025: Eventuelt

Med vennlig hilsen

Mona Murud, regionrådsleder

Silje Frogner Tangen, daglig leder